

[Bonnichsen.]

stort Fremskridt; det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen nævnte jo dette, at man gik til en 4-aarig Uddannelse, at man fik et fremmed Sprog med, og at man fik en Specialelæsning. Der siges ganske vist fra nogle Sider, at denne Specialelæsning maaske ikke er saa forfærdelig meget værd for mange af Eleverne, men man skal jo ogsaa have noget for de dygtige Elever, for de bedst begavede; det gælder i den almindelige Skole, og det gælder selvfølgelig ogsaa her. Jeg synes, det er udmærket. Men man maa ogsaa samtidig indrømme, at den nuværende Ordning ikke er færdig. Det kan jo ikke nytte at sige andet. Naar vi faar de unge Mennesker paa Skolerne, de ganske unge Vikarer, er det først, at disses Uddannelse som Lærere, i en vis Forstand, skal begynde, saa skal de vænne sig af med at gaa paa et Seminarium under Vejledning og under særlige Forhold, og saa er det, at de egentlig skal vænne sig til at staa paa egne Ben. I en vis Forstand skal vi ligefrem ude omkring paa Skolerne gennem Vikaruddannelse, vi giver disse unge, lære dem, hvordan de skal tage fat praktisk, i hvert Tilfælde under de Forhold, de dér skal leve under.

Jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen, som var inde paa dette — og jeg er ganske enig med ham deri —, at naturligvis skal der ikke blot være en Frihed for Seminarierne, men der maa ogsaa i høj Grad være en Frihed for Eleverne, saa at de kan vælge, hvorvidt de ønsker den ene eller den anden Form. Jeg gaar stadig tilbage til det Forsøg, som jeg særlig er kendt med, Dér var det afgørende alligevel dette, at de Forældre, der satte deres Børn ind i en saadan Forsøgsklasse, gjorde det frivilligt; det var ikke noget, Skolen paatvang dem. Jeg vilde ogsaa være betænkelig, hvis man f. Eks. i København, hvor vi kun har eet Kvinde-seminarium, vilde sige: Vær saa god, nu skal der undervises paa den og den bestemte Maade, der er ikke noget Valg i saa Henseende, for der er ingen andre Steder at gaa hen. Der bliver altsaa en praktisk Vanskelighed, som jeg er tilbøjelig til at tro man i høj Grad maa være betænkt paa at overvinde forinden.

Jeg forstaar godt, at naar der sidder denne Seminariekommision, er man betænkelig ved at lade 1 eller 2 Aar eller maaske flere gaa hen, inden man bliver færdig, og saa først skal der gøres Forsøg; man vil gerne kunne gøre Forsøgene noget før. Men jeg er ogsaa paa dette Omraade enig med det ærede Medlem Hr. H. P. Johansen i, at hvad der kan gøres af Forsøg her kan

kun være af begrænset Værdi. Et enkelt Forsøg vilde antageligt i hvert Fald tage 4 Aar, og selvfølgelig er et enkelt Forsøg ikke nok at bygge paa.

Jeg forstod de to foregaaende Ordførere saaledes, at der var en Understrøm af Betænkelighed i deres Udtalelser; maaske kom det mest frem hos den ærede Ordfører for Socialdemokratiet. Trods al Glæde var der alligevel en vis Ængstelse — lad mig ikke bruge for stærke Udtryk —, de ønskede, at man skulde gaa frem med stor Forsigtighed. Det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen viste det ikke saa meget til at begynde med, fordi han jo er Medlem af denne Kommision, der har ønsket Forsøgene gjort, men da han paaviste, at sidste Halvdel ikke var slet saa klar som første Halvdel, motiverede han det netop med, at hans Opfattelse maaske ikke helt deltes af andre Medlemmer inden for Kommisionen.

Jeg for mit Vedkommende er ogsaa lidt betænkelig, maaske mere end nogen af de to ærede Medlemmer. Jeg er lidt betænkelig ved at skulle afskaffe Eksamen for visse Fag og i Stedet lade det komme an paa — ja, er det en Modenhedsprøve, er det Læreren, der skal give en Bedømmelse, eller hvordan? Jeg mener, at det maaske ikke giver Sikkerhed nok for Eleverne. Jeg skal gerne indrømme, at alle vi, der har siddet som Censorer ved Eksamenerne, maaske ofte synes, at det er vanskeligt paa 10 eller 20 Minutter, hvor længe det nu er, at skulle bedømme et fleraarigt Arbejde for en Kollega og for Elevernes Vedkommende, men det giver dog alligevel en vis Betyggelse for Eleverne.

Jeg husker fra min egen Skolegang, hvordan det var lykkedes mig som den elskværdige unge Mand, jeg var dengang, at drille Fysiklæreren saadan, at han ved Eksamen for lidt voldsomt frem imod mig, saa at Censor, daværende Professor Christiansen ved Polyteknisk Lærestalt, ligefrem maatte gribe beskyttende ind. Man kan altsaa ikke overlade Bedømmelsen af Eleven fuldstændigt til Læreren; der er Mulighed for visse Vilkaarligheder.

Jeg forstaar nu, at alt dette skal vi tale nærmere med Ministeren om i Udvalget, og jeg skal slutte med at sige, at trods Ængstelsen eller en vis Forsigtighed, for ikke at sige mere, end jeg kan faa de to andre Ordførere med til, hilser vi Lovforslaget med Glæde og anbefaler det til fortsat velvillig Behandling i det høje Ting.

Fr. Kristiansen: Den højttærede Undervisningsminister nævnte i sin Forelæggelses-